

Wanneer mag je een leesinterventie geen Ralfi noemen?

Tom Braams & Anneke Smits, juni 2011

De Ralfi aanpak staat uitgebreid beschreven in het boek 'Dyslectische kinderen leren lezen' (Smits & Braams, 2006) of www.ralfilezen.nl/nl/images/stories/RALFIhandleiding.pdf. Als een begeleider dit programma nauwgezet volgt, worden er zeer goede resultaten geboekt. Echter: veel leesinterventies worden 'Ralfi' genoemd, terwijl dat wat er gebeurt wel wat Ralfi-kenmerken heeft, maar op essentiële onderdelen afwijkt. *Let op: de RALFI handleiding online is verouderd, m.n. op het punt van de te kiezen tekst. Zelfs in ons boek is dat niet meer helemaal actueel.*

Wanneer mag een leesinterventie geen Ralfi heten?

- Als er niet minstens drie keer per week 20 minuten gelezen wordt in een groepje van maximaal 4-5 leerlingen, begeleid door een volwassene die zeer goed op de hoogte is van alle Ralfi principes, en een positieve responsieve pedagogische relatie heeft met de kinderen.
- Het is véél beter als er gewerkt wordt met een goed kinderboek dan met losse tekstjes (van Nieuwsbegrip, Estafette). Bij het lezen in een kinderboek krijgen kinderen met een veel betere kwaliteit teksten te maken. De woordenschat wordt op een natuurlijke manier ontwikkeld. Door de veranderende context (bij het verder lezen in het boek), krijgen de kinderen zinvolle herhaling van elementen van leesteknik. Het onderwijsrendement van goed kinderboek (dat je ook voorleest, liefst een serieboek) is veel hoger dan van losse tekstjes.
- Er moet minimaal twee AVI niveaus boven het beheersingsniveau worden geoefend. Er moet geoefend worden op leeftijdsadequaat niveau (het AVI niveau dat leeftijdsgenoten gemiddeld halen) of minstens op het frustratieniveau (= 1 niveau boven het hoogste instructieniveau). Dat is minder erg dan het lijkt omdat de tekst wordt voorgelezen en herhaald. De leerling hoeft niet zelf het frustratieniveau aan te kunnen. Bij de nieuwe AVI's gebruiken we daarvoor de frustratieniveaus van Wentink, zie onderaan deze tekst. Het frustratieniveau staat daarop niet aangegeven, maar de uiterste grens van het instructieniveau wel: meer fouten of meer tijd = frustratieniveau. Dit is het onderdeel waarmee het meeste fouten gemaakt worden. Vaak wordt het niveau te laag gekozen waardoor leerlingen niets bijleren.
- De boekkeuze wordt gestuurd door de echte interesse en motivatie van de kinderen. (dus geen aardrijkskundemethode e.d.)

Hoe vaak herhaal je een tekst?

- geen herhalingen binnen een les (behalve 1x voorlezen, 1x koorlezen en 1 x duolezen).
- aantal herhalingen laten afhangen van hoe vlot het gaat: als er in twee achtereenvolgende sessies vlot gelezen wordt, niet doorgaan met herhalen, als er na drie herhalingen nog niet vlot / redelijk vloeiend gelezen wordt, moet je nog een keer herhalen!

Wanneer stop je met Ralfi lezen?

- als de leerlingen AVI E4 (AVI 5) gehaald hebben. Kinderen kunnen dan ook stillezen. Ze ontwikkelen hun leesteknik dan vaak beter door (begeleid) stillezen, dan door hardop lezen. Voor kinderen (meestal SBO) met ernstige concentratie- of begripsproblemen kan deze ceuur liggen bij AVI M5 / AVI 6 oud.
- Ga als leerlingen AVI E4 beheersen over op Ralfi light. zie http://www.spoe.nl/media/attachments/ralfi_en_ralfi-light.pdf Probeer ze in de eerste plaats 5x per week te laten stillezen en observeer en bespreek hoe dat gaat. Als dit stagneert (het kind leest niet echt) gebruik dan Ralfi Light als interventie.

- (Vaak) als kinderen aangeven Ralfi lezen 'zat' te zijn (maar check dan eerst: voer je Ralfi wel goed uit? zie bovenstaande tekst). Kinderen kunnen dan vaak al over naar Ralfi light.

Grenswaarden AVI voor bepalen hoogste instructieniveau S(B)O (naar Wentink, 2010*)				
AVI Kaart versie	Titel Toetskaart	Aantal woorden in tekst	Maximale leestijd instructieniveau	Max. aantal fouten instructieniveau
M3 A	wie ben ik	96	2'59"	10
M3 B	boos	98	3'05"	10
E3 A	De rat	104	2'48"	10
E3 B	Een luis	110	2'57"	11
M4 A	De langste achtbaan	119	2'33"	12
M4 B	Een loods?	112	2'31"	11
E4 A	Avonturen	149	3'16"	15
E4 B	Toverdieren?	160	3'15"	16
M5 A	Er zit muziek in een musical!	165	3'03"	17
M5 B	Hoera, het circus!	177	3'06"	18
E5 A	Chips met suiker!	166	2'48"	17
E5 B	Inbraak, bah!	168	2'47"	17
M6 A	Bang van het nieuws	152	2'30"	15
M6 B	Pas op, hier is de ambulance!	175	2'48"	18
E6 A	Een mysterieus beroep...	173	2'45"	17
E6 B	Lastige taal	159	2'51"	16
M7 A	Titanic toch niet onzinkbaar?	205	2'57"	21
M7 B	De Vereenigde Oost-Indische Compagnie (VOC)	199	2'58"	20
E7 A	Je identiteitsbewijs graag	235	3'04"	24
E7 B	Robots, slimmer dan mensen!	225	2'57"	23
Plus A	Zeg het met bloemen	215	2'57"	22
Plus B	Waddennatuur is bijzondere natuur	209	3'10"	21